

Izveštaj o radu za 2017. godinu Regionalne Agencije za Razvoj Istočne Srbije – RARIS

UVOD

Regionalna agencija za razvoj istočne Srbije – RARIS osnovana je 28. marta 2007. na osnivačkoj Skupštini održanoj u Zaječaru, a registrovana 31. maja kao DOO kod Agencije za privredne registre.

RARIS je sa radom počeo 1. jula 2007. god.

Osnivači RARIS-a su gradovi Zaječar i Bor i opštine: Majdanpek, Kladovo, Negotin, Sokobanja, Knjaževac i Boljevac, Regionalna privredna komora, Fakultet za menadžment, Preduzeće za puteve Zaječar, Vodogradnja – Zaječar i Timočki klub.

Programom rada definisana su sledeća strateška opredeljenja RARIS-a:

- Vizija: Balansiran i ujednačeniji regionalni razvoj u Srbiji
- Misija: Stvaranje, podrška i podsticanje regionalnog razvoja i stvaranje stimulativnog poslovnog okruženja u istočnoj Srbiji
- Cilj: Podrška razvojnim inicijativama zasnovana na institucionalnom umrežavanju i partnerstvima koja ima za cilj održivi razvoj istočne Srbije

TERITORIJA I CILJNA GRUPA

RARIS je svoje aktivnosti realizovao na teritoriji istočne Srbije – region Timočke krajine koji se sastoji od grada Zaječara i sedam opština: Boljevac, Sokobanja, Knjaževac, Majdanpek, Kladovo, Bor i Negotin.

Ciljne grupe RARIS-a su bile:

- Lokalne vlasti i njihove institucije, javna komunalna preduzeća i druge institucije i organizacije u nadležnosti lokalnih vlasti.
- Institucije u funkciji podrške biznis aktivnostima (Regionalna privredna komora, Regionalna Agencija za MSP, itd)
- Biznis sektor: Privredna društva, Institucije u funkciji podrške biznis aktivnostima (Regionalna privredna komora, Udruženja preduzetnika) i poslovne aktivnosti uopšte
- Građansko društvo: NVO-i i druge organizacije iz lokalne zajednice

ZAKON O REGIONALNOM RAZVOJU

Za rad RARIS-a je od posebne važnosti Zakon o regionalnom razvoju. Po Zakonu o regionalnom razvoju (član 37) Regionalna razvojna agencija je privredno društvo ili udruženje osnovano za obavljanje poslova odnosno unapređenje regionalnog razvoja, koja je akreditovana, u skladu sa ovim Zakonom. Za region južne i istočne Srbije je po Zakonu predviđeno da se akredituju minimum tri Regionalne razvojne agencije.

Na osnovu 41. stav 2. Zakona o regionalnom razvoju („Službeni glasnik RS“, br. 51/09 i 30/10), i člana 42. stav 1. Zakona o Vladi („Službeni glasnik RS“, br. 55/05, 71/05-ispravka, 101/07 i 65/08), Vlada Srbije je donela UREDBU O UTVRĐIVANJU BLIŽIH USLOVA, KRITERIJUMA I NAČINA AKREDITACIJE I ODUZIMANJA AKREDITACIJE REGIONALNIM RAZVOJNIM AGENCIJAMA. Ovom Uredbom (član 2) utvrđuju se bliži uslovi, kriterijumi i način akreditacije privrednih društava i udruženja osnovanih za obavljanje poslova odnosno unapređenje regionalnog razvoja. Akreditacija se sprovodi radi uspostavljanja pravnog i institucionalnog okvira za planiranje, organizovanje koordiniranje i realizaciju razvojnih aktivnosti u cilju osiguranja kvaliteta i održivosti institucija koje se bave regionalnim razvojem u skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju. RARIS je uspeo da postane prva Akreditovana Regionalna razvojna agencija u Srbiji, od 4. maja 2011. godine.

RARIS je takodje uspeo da postane prva Regionalna razvojna agencija koja je obnovila akreditaciju 16. maja 2013 godine, na period od 5 godina.

U skladu sa primenom Zakona o regionalnom razvoju su aktivnosti RARIS-a bile jednim delom bile okrenute i pomoći u implementaciji Zakona, pre svega kroz Programe koje je realizovala Nacionalna agencija za regionalni razvoj a u istočnoj Srbiji ih sprovodio RARIS.

Ministarstvo nadležno za poslove regionalnog razvoja je i ove godine je učestvovalo u sufinansiranju godišnje članarine jedinice lokalne samouprave zavisno od stepena razvijenosti na sledeći način:

- 1) u iznosu od 25% godišnje članarine za jedinice lokalne samouprave razvrstane u treću grupu po stepenu razvijenosti;
- 2) u iznosu od 50% godišnje članarine za jedinice lokalne samouprave razvrstane u četvrtu grupu po stepenu razvijenosti;
- 3) u iznosu od 75% godišnje članarine u devastiranim područjima.

Zahtev za sufinansiranje članarine za 2017-tu godinu su podnele opštine: Knjaževac, Negotin, Kladovo i Sokobanja, a ovu mogućnost nije iskoristila opština Boljevac.

RESURSI RARIS-a u 2017. godini

Ljudski resursi

RARIS je 2017. godinu završio sa Direktorom, 3 projekt menadžera i 2 asistenta (InDoc centar i administracija).

Većina zaposlenih su sa velikim iskustvom na sličnim poslovima, sa širokim spektrom znanja koje je omogućilo pokrivanje veoma široke lepeze programa.

Prostorno tehnički uslovi

Prostor za rad je obezbedjen u Poslovnom centru Razvojne agencije Srbije u Zaječaru. RARIS je sa RAS-om potpisao ugovor o zakupu poslovnog prostora. Tehnička opremljenost je na zadovoljavajućem nivou. Kroz projekat Internet marketing centar istočne Srbije je obnovljen deo IT opreme

RARIS je funkcionisao preko mreže koju je činila glavna kancelarija u Zaječaru uz koordinaciju svih osnivača preko predsednika opština i LER kancelarija.

AKTIVNOSTI RARIS-a u 2017. godini

Glavne aktivnosti koje je RARIS realizovao u 2017. su bile:

1. Aktivnosti na regionalnim projektima od strateškog interesa
2. Podrška pripremi lokalnih i regionalnih projekata
3. Priprema i implementacija drugih projekata
4. Podrška MSPP sektoru
5. Implementacija projekata za koje je obezbedjeno eksterno finansiranje
6. Promocija mogućnosti investiranja u region
7. Lobiranje i zastupanje interesa
8. Edukacija i obuka
9. Podrška Regionalnom razvojnom savetu
10. Jačanje kapaciteta RARIS-a
11. Tržišne aktivnosti

Sledi detaljan pregled po svim aktivnostima:

1. Aktivnosti na regionalnim projektima od strateškog interesa

- a) Regionalni sistem za upravljanje čvrstim komunalnim otpadom

Opis potrebe
U regionu je prepoznata potreba da se uspostavi zajednički, regionalni sistem za upravljanje čvrstim komunalnim otpadom
Aktivnost
<p>Do sada, RARIS je obezbedio izradu sledeće dokumentacije u saradnji sa Ministarstvom za životnu sredinu, koristeći sredstva NIP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • regionalni plan upravljanja otpadom; • nedostajuće opštinske planove upravljanja čvrstim otpadom u opštinama Boljevac, Knjaževac i Kladovo; • projekat zatvaranja, sanacije i remedijacije deponije u opštini Majdanpek; • generalni projekat izgradnje regionalne deponije Halovo; • prethodnu studiju opravdanosti izgradnje regionalne deponije; <p>RARIS je sa Ministarstvom životne sredine i prostornog planiranja i Projektom „Project Preparation and Technical Assistance Facility to Reinforce Administrative Capacity in Serbia – PPF3“ obezbedio iz sredstava IPA izradu sledeće dokumentacije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. idejnog projekta izgradnje regionalne deponije Halovo i opštinskih „transfer stanica“ otpada, prema domaćoj legislativi; 2. izveštaja o obavljenim hidrološkim i geotehničkim istraživanjima; 3. studije opravdanosti izgradnje regionalne deponije Halovo i opštinskih „transfer stanica“ 4. analize uticaja na životnu sredinu <p>U toku 2012. je usvojen plan detaljne regulacije regionalne deponije.</p>

U 2013-toj grad Zejačar je "izuzeo" 2,5 ha za potrebe izgradnje postrojenja za preradu animalnog otpada.

U 2014-toj je potpisan novi Sporazum o zajedničkom upravljanju komunalnim otpadom između grada Zaječara i opština Majdanpek, Kladovo, Bor, Negotin, Knjaževac i Boljevac.

U 2015-toj je formirano Koordinacioni odbor za sprovođenje Sporazuma. Koordinacioni odbor je održao 5 sastanaka tokom godine. Koordinacioni odbor koji prati realizaciju Projekta je usvojio Akcioni plan za realizaciju Sporazuma i doneo odluku da će se projekat primarno finansirati kroz primenu Javno – privatnog partnerstva.

Na bazi tih odluka RARIS je raspisao tender i oktobra 2015-te potpisao Ugovor sa Fakultetom tehničkih nauka iz Novog Sada za izradu Regionalnog plana upravljanja otpadom, Ugovora za njegovo sprovođenje i strateške procene uticaja regionalnog plana upravljanja otpadom na životnu sredinu.

Izrada ovih dokumenta je u toku. Radna verzija regionalnog plana upravljanja otpadom i strateške procene uticaja regionalnog plana upravljanja otpadom na životnu sredinu je predata Ministarstvu jula 2016-te. Ministarstvo je dostavilo komentare na radnu verziju i zatražilo određena pojašnjenja na kojima se još uvek radi. RARIS je ovim povodom organizovao sastanak Koordinacionog odbora januara meseca na kojem su usaglašeni stavovi Koordinacionog odbora po ovim pitanjima. Tokom godine je održano i više sastanaka sa različitim zainteresovanim stranama.

Ostvareni rezultat u 2017.

Očekivani rezultat:

- Ostvarena dalja podrška regionalnom Koordinacionom telu za izgradnju regionalne deponije Halovo u skladu sa njegovim potrebama i odlukama

Ostvareni rezultat:

- Ostvarena dalja podrška regionalnom Koordinacionom telu za izgradnju regionalne deponije Halovo u skladu sa njegovim potrebama i odlukama

b) Gasifikacija

Opis potrebe

Nedostatak gasne infrastrukture u regionu otežava rad postojeće privrede i predstavlja značajno ograničenje za dovođenje investicija u region. Dodatno, usled male pokrivenosti teritorije urbanih područja centralnim sistemima daljinskog grejanja, zagađenost vazduha i negativni uticaji gasova nastalih loženjem tokom zimskih meseci su visoki.

Aktivnost

RARIS je pratio dalje aktivnosti na izgradnji magistralnog kraka gasovoda Južni Tok, koji je uslov za gasifikaciju istočne Srbije i mogućnosti povezivanja našeg regiona.

Ostvareni rezultat u 2017.

Očekivani rezultat:

- Traženje mogućnosti nastavka izrade dokumentacije za magistralni gasovod
- Održavanje kontakta sa odsecima rudarstva i energetike u odgovarajućim ministarstvima

Ostvareni rezultat:

- Obzirom na obustavljanje aktivnosti oko izgradnje Južnog toka nije bilo moguće definisati novu poziciju regiona
- Nije postojao jasno artikulisan interes u regionu za dalje lobiranje. Održavani kontakti sa odsecima rudarstva i energetike u odgovarajućim ministarstvima

c) Unapredjenje regionalnog vodosnabdevanja

Opis potrebe
Tokom 2015-godine je započeta regionalna saradnja na temu unapređenja vodosnabdevanja u Borskom i Zaječarskom okrugu. Cilj ove aktivnosti je bolja koordinacija u pripremi i realizaciji projekata usmerenih na unapredjenje vodosnabdevanja u regionu
Aktivnost
RARIS je 2015-te u saradnji sa svim JKP iz regiona izradila Analizu potreba i mogućnosti unapređenja vodosnabdevanja u istočnoj Srbiji. Na bazi te Analize su obavljene konsultacije sa Načelnicima upravnih okruga i predstavnicima lokalnih samouprava iz oba okruga kao i sa Institutom "Jaroslav Černi". Institut "Jaroslav Černi" je krajem 2015-te izradio Program mera i mogućnosti za unapređenje vodosnabdevanja u istočnoj Srbiji koja je predložila moguća konkretna rešenja za unapređenje vodosnabdevanja područja istočne Srbije. Tim povodom je 11 februara 2016.god u Zaječaru održana zajednička sednica Saveta Borskog i Zaječarskog upravnog okruga na kojoj su učestvovali predstavnici svih lokalnih samouprava i JKP iz Borskog i Zaječarskog okruga, kao i predstavnici Direkcije za vode, Srbija voda i Instituta "Jaroslav Černi". Na sednici su jednoglasno doneti sledeći zaključci <ol style="list-style-type: none"> 1. Uspostavlja se međuopštinska saradnja za unapređenje vodosnabdevanja u Borskom i Zaječarskom upravnom okrugu. Za vođenje procesa međuopštinske saradnje je zadužen Operativni tim koga čine Načelnici Borskog i Zaječarskog upravnog okruga i direktor RARIS-a. 2. Predlaže se izrada Studije o mogućnostima dugoročnog rešenja vodosnabdevanja svih naseljenih mesta istočne Srbije. Od Direkcije za vode se očekuje da finansira izradu ove Studije. U 2017-toj je zatraženo da Direkcija za vode finansira Studiju o mogućnostima dugoročnog rešenja vodosnabdevanja svih naseljenih mesta istočne Srbije. Direkcija je ovaj zahtev odbila sa obrazloženjem da će se ova situacija analizirati na nacionalnom nivou.
Ostvareni rezultat u 2017.
Očekivani rezultat: <ul style="list-style-type: none"> • Traženje mogućnosti nastavka izrade dokumentacije unapredjenje regionalnog vodosnabdevanja • Održavanje kontakta sa nadležnim organima i zainteresovanim stranama Ostvareni rezultat: <ul style="list-style-type: none"> • Tražena je mogućnosti nastavka izrade dokumentacije unapredjenje regionalnog vodosnabdevanja • Održavani su kontakti sa nadležnim organima i zainteresovanim stranama

d) Rečna linija Beograd - Djerdap

Opis potrebe
Jedan od najvećih problema za valorizaciju turističkih potencijala Dunava je nepostojanje rečnog saobraćaja na potezu Beograd – Đerdap. Ovakva rečna linija bi dodatno podigla turističku atraktivnost svih turističkih lokacija duž Dunava.

Pet opština Donjeg Podunavlja, Nacionalni park Đerdap i RARIS su 2014-te pokrenuli inicijativu za uspostavljanje rečne linije Beograd – Đerdap.

Aktivnost

- Izradjena je Analiza mogućnosti uspostavljanja rečne linije Beograd – Đerdap 2013-te godine. Studija je definisala transportno sredstvo, predložila optimalnu rutu i dala finansijske pokazatelje. Ova Analiza je finansirana od strane EU u okviru projekta „TRANSDANUBE“.
- Od Analize se očekivalo da predloži najbolje transportno sredstvo za prevoz, relativno malog broja putnika (do 100 osoba) uz mogućnost utovara bicikli, u kratkom vremenskom intervalu. Nakon analize više različitih transportnih jedinica odabran je hoverkraft. Hoverkraft je potpuno amfibijsko sredstvo na vazdušnom "jastuku", koja istu rutu prelazi tri i više puta brže u odnosu na konvencionalni brod.
- Započeti su razgovori oko uspostavljanja rečne linije i identifikovali dve opcije: privatni operater ili zajedničko preduzeće koje će formirati lokalne samouprave i drugi zainteresovani partneri.
- Pet opština Donjeg Podunavlja su zvanično iskazale spremnost da ovaj projekat podrže uz obezbeđenje potrebne lokalne komunalne infrastrukture.
- Početkom 2017-te je formirana Radne grupe za koordinaciju aktivnosti na projektu uspostavljanja rečnog putničkog saobraćaja na relaciji Beograd – Đerdap". U sastav Radne grupe su ušli predstavnici Ministarstva zaduženih za saobraćaj, turizam i životnu sredinu, Agencije za luke kao i predstavnici opština Kladovo, Veliko Gradište i Majdanpek, dok je RARIS sekretarijat Radne grupe.
- Radna grupa je postigla dogovor da se izradi revizija Analize iz 2013-te i da se izradi Prethodna studija opravdanosti uspostavljanja rečne linije Beograd – Đerdap. Radna grupa je inicirala upoznavanje sa iskustvima sličnih linija u Evropi

Očekivani rezultat u 2017.

Očekivani rezultat:

- Traženje mogućnosti nastavka realizacije projekta
- Održavanje kontakta sa nadležnim organima i zainteresovanim stranama

Ostvareni rezultat:

- Formirana Radna grupa koja će voditi nastavak realizacije projekta

e) Standardizacija usluga LER kancelarija

Opis potrebe

Na teritoriji koju pokriva RARIS je aktivno više Odeljenja/Kancelarija za lokalni ekonomski razvoj (u daljem tekstu: LER kancelarija) na lokalnom nivou. LER kancelarije postoje u: Zaječaru, Sokobanji, Kladovu, Negotinu i Boljevcu. U Knjaževcu radi Lokalna agencija za razvoj, a u Majdanpeku Fondacija za LER.

LER kancelarije su se do sada najviše bavile pripremom opštinskih projekata kojima će se aplicirati za dodatna sredstva. U opštinama u kojima postoje LER kancelarije su izrađene lokalne razvojne strategije u kojima LER kancelarije uglavnom imaju glavnu ulogu u implementaciji. Radi pružanja boljih usluga privredi, investitorima kao i ruralnom razvoju LER kancelarije treba dodatno ojačati i umrežiti sa RARIS-om. Tako bi se doprinelo uspešnoj međusobnoj saradnji na nivou regiona, razmeni informacija i naravno doprinela uspešnom i bržem razvoju svake opštine pojedinačno.

Aktivnost

U poslednjih nekoliko godina realizovane su značajne aktivnosti napolju jačanja LER kancelarija i zaposleni u njima su obučeni za kvalitetni rad, ali zbog odlaska nekih zaposlenih i dolaska novih ljudi, javlja se potreba za dodatnim jačanjem njihovih kapaciteta. U toku 2017. godine prioritet je bio saradnja i razmena informacija između RARIS-a i LER kancelarija. U tom cilju LER kancelarije su redovno informisane o dostupnim finansijskim izvorima, a za predstavnike LER kancelarija i zaposlene u lokalnoj samoupravi održana su dva treninga za upravljanje projektnim ciklusom – U Zaječaru od 01-03.11.2017, i Boru od 08-10.11.2017.

Ostvareni rezultat u 2017.

Očekivani rezultat:

- Formirana mreža lokalnih razvojnih institucija sa RARIS-om i ojačani njihovi kapaciteti u skladu sa potrebama jedinici lokalne samouprava

Ostvareni rezultati:

- Formirana mreža lokalnih razvojnih institucija sa RARIS-om i ojačani njihovi kapaciteti u skladu sa potrebama jedinici lokalne samouprava

f) Jačanje regionalne turističke konkurentnosti

Opis potrebe

Razvoj turizma u istočnoj Srbiji je prepoznat kao jedan od strateških ciljeva u svim lokalnim i regionalnoj strategiji razvoja Timočke Krajine i u skladu sa tim predložene su mere i aktivnosti za sledećih nekoliko godina u kojima se ta strateška dokumenta implementiraju. U proteklih nekoliko godina su realizovani projekti koji su skrenuli pažnju na prirodne i kulturne atraktivnosti ovoga kraja koje se polako stavljaju u funkciju razvoja turističkog proizvoda, a region je počeo da postaje prepoznatljiv i investitorima koji žele da ulažu u razvoj turističkih kapaciteta. Identifikovana su tržišta koja iskazuju stalni rast i to pre svega tržište Bugarske

Aktivnost

U 2017. godini je nastavljena dugoročna i održiva saradnja u regionu za jačanje regionalne turističke ponude i podizanje konkurentnosti turističkih proizvoda. Saradnja se odvija sa svih 8 turističkih organizacija iz regiona. RARIS je sa partnerima iz regiona otpočeo dugorčni koncept zajedničke turističke ponude regiona na identifikaciji par „realnih“ turističkih proizvoda, na njihovom definisanju, razvoju i promociji. Saradnja je nastavljena i kroz redovni ciklus edukacija u kome su učestvovali turistički poslenici iz svih 8 opština/grada iz istočne Srbije. U okviru toga je urađeno:

- Uz podršku projekta GIZ-KWD realizovao je studijsko putovanje „Razvoj vinskog sektora – primer Hrvatske i Slovenije“ uz učešće vinara iz Negotina i Knjaževca. Na putovanju su se vinari upoznali sa iskustvima i primerima dobre prakse u proizvodnji vina u Istri i Vipavskoj dolini kao i sa iskustvima u korišćenju EU fondova i državnih fondova za razvoj vinskog sektora, radi njihove primene u Srbiji.
- Na sajmu turizma u Krajovi 10-12 marta učestvovala su dve Turističke organizacije (TO) iz istočne Srbije, TO Negotin i TO Majdanpek i predstavile turističku ponudu svojih opština
- Prekogranična turistička inicijativa Srbija - Rumunija – Bugarska, ROSEB inicijativa je nastavila sa aktivnostima. Održana su 2 sastanka mreže: 23 marta 2017 u Rumunskom gradu Caracalu i 6 oktobra 2017 u Bugarskom gradu Mezdra uz učešće turističkih poslenika iz istočne Srbije, predstavnika TO i opština istočne Srbije i predstavnika Ministarstva turizma i turističke organizacije Srbije

- Radi pružanja pravovremenih informacija i stručne pomoći turističkim poslenicima istočne Srbije, zajedničkom inicijativom je uspostavljena saradnja RARIS-a i Odeljenja turističke inspekcije Niš. Uz podršku lokalnih turističkih organizacija održani su sastanci sa turističkim poslenicima opština Kladovo i Knjaževac.
- U saradnji sa Putevima Srbije obnovljene su info – table sa turističkim kartama u 7 opština istočne Srbije. Opštine su dobile nove info –table sa ažuriranim podacima i to sa kartom regiona, kartom opštine i kartom grada.
- RARIS je u partnerstvu sa 8 TO iz istočne Srbije i Klasterom ruralnog turizma – Čarolija istoka realizovao projekat „Osnaživanje kompetencija preduzetnika i zaposlenih u turizmu kroz edukacije i treninge“ U okviru projekta su održane obuke „E-turizam“, „Kako organizovati 24 sata boravak turista u objektima ruralnog turizma“ i „Uloga tradicije u oblikovanju ponude ruralnog turizma“. Pripremljena je i E-vežbanka i psotavljena na turistički sajt
- Sa Klasterom - Čarolija istoka realizovan je projekat „Formiranje E-centra za ruralni turizam istočne Srbije“. U okviru projekta su održane obuke za podizanje konkurentnosti postojećeg biznisa u ruralnom turizmu, izrađen je se E-praktikum – od ideje korak po korak do marketing plana u ruralnom turizmu i urađena je interaktivna web platforma E-centra
- Sa partnerom iz Rumunije realizuje se projekat „Carpathians Connects“ na uspostavljanju održivog prekograničnog planinskog turizma u karpatskoj oblasti Rumunije i istočne Srbije.
- Uspostavljena je saradnja sa turističkom agencijom „Sabra“ iz Beograda na intenzivnijem dovođenju turista u region i na analiziranju mogućnosti subvencionisanja dolaska turista na lokalnom nivou

Tokom 2017 godine u procesu uspostavljanja dugoročne i održive saradnje u regionu za jačanje regionalne turističke ponude i podizanje konkurentnosti turističkih proizvoda učestvovalo je više od 30 zainteresovanih strana i to:

- Lokalne turističke organizacije
- Pružaoci usluga u turizmu
- Institucije nadležene za kulturno istorijske lokalitete i prirodne znamenitosti
- Lokalne turističke agencije
- Strukovne i druge organizacije

Pružana je podrška radu Klastera ruralnog turizma Čarolija istoka da realizuje projekat koji je odobren i da konkuriše sa nastavkom projekta kod RAS-a.

Regionalni turistički web sajt www.traveleastsrbia je tokom 2017 trebalo da se unapredi i osavremeni, ali nije bilo sredstava za ovu aktivnost.

Ostvareni rezultati u 2017.

Očekivani rezultat:

- Nastavljen proces dugoročne i održive saradnje u regionu za jačanje regionalne turističke ponude i podizanje konkurentnosti turističkih proizvoda
- Najmanje 30 zainteresovanih strana aktivno učestvuje u procesu
- Pružena podrška radu Klastera ruralnog turizma „Čarolija istoka“
- Unapređen regionalni web sajt www.traveleastsrbia.org

Ostvareni rezultati:

- Nastavljen je proces uspostavljanja dugoročne i održive saradnje u regionu za jačanje regionalne turističke ponude i podizanje konkurentnosti turističkih proizvoda.
- Učešće u procesu uzelo više od 30 zainteresovanih strana (turističke organizacije, pružaoci usluga u turizmu, turističke agencije, institucije nadležne za kulturne lokalitete i prirodne znamenitosti i dr.)

- Pružena je podrška radu Klastera ruralnog turizma „Čarolija istoka“
- Za unapređenje regionalnog web sajta www.traveleastserbia.org nisu obezbeđena dodatna sredstva.

a) Ruralni razvoj

Opis potrebe

Ruralni razvoj svakako je veoma bitan deo sveobuhvatnog društveno- ekonomskog razvoja regiona. RARIS je od 2010. član u Asocijaciji RuralNet (Nacionalna Mreža za ruralni razvoj) kroz koju se odvija razmena informacija i koordinacija na nacionalnom nivou.

Aktivnost

Tokom 2017. godine RARIS je nastavio da radi na polju ruralnog razvoja. S obzirom na to da je finansiranje Mreže za ruralni razvoj prekinuto od strane Ministarstva poljoprivrede, aktivnosti u ovom delu su znatno smanjene nego proteklih godina, ali Mreža je nastavila da funkcioniše i izabran je novi upravni odbor od pet članova, u kome je i predstavnik RARIS-a

U ovoj oblasti, RARIS je tokom 2017. godine nastavio da učestvuje u aktivnostima Asocijacije RuralNet u okviru koje su najavljene i nove aktivnosti na LEADER programu.

Takođe, RARIS je u 2017. godini, kao član Radne grupe za Poljoprivredu i ruralni razvoj, sigurnost hrane i fitosanitarna politika, ribarstvo Nacionalnog Konventa o EU, aktivno učestvovao u njenom radu.

Tokom 2017 RARIS je organizovao i prezentaciju novog IPARD programa u okviru kojeg je u decembru otvoren i prvi konkurs za subvencije za nabavku poljoprivredne mehanizacije.

Ostvareni rezultat u 2017.

Očekivani rezultat:

- Učešće u aktivnostima u okviru Nacionalne Mreže za ruralni razvoj, odnosno podrška i učešće u mogućim zajedničkim projektima.

Ostvareni rezultati:

- Pružena podrška u pripremi zajedničkih projekata u okviru Asocijacije RuralNet (Nacionalna Mreža za ruralni razvoj).

f) Uspostavljanje veza sa dijasporom**Opis potrebe**

Naš region karakteriše veliki procenat stanovništva na privremenom radu u inostranstvu, Najveći broj njih živi i radi u Austriji, (procene su da ih ima više od 30.000 samo iz ovog regiona), ali ih takođe ima i u Nemačkoj, Švajcarskoj, Francuskoj, zemljama Skandinavije i dr. Iskustvo i ekonomski potencijal naše dijaspore nije dovoljno iskorišćen. Iako veliki broj njih izražava želju da se vrati u zemlju i otpočne neki posao, to se retko dešava. Jedan od osnovnih problema koji se javljaju kod kategorije tih ljudi kao potencijalnih investitora je nedovoljna informisanost o mogućnostima i šansama za otpočinjanje i razvoj biznisa u ovom delu Srbije. Čak i oni koji žele da investiraju u Srbiji nisu dovoljno upoznati sa trendovima, propisima i mogućnostima tog ulaganja

Aktivnost

U 2017. godini RARIS je realizovao više aktivnosti usmerenih našoj dijaspori. Realizovan je projekat "BIZNIS ZA BUDUĆNOST – B2B" u saradnji sa Timočkim klubom iz Knjaževca. Projekat je finansijski podržala Uprava za saradnju s dijasporom i Srbima u regionu.

RARIS je aktivno učestvovao u projektu ICMPD (International Centre for Migration Policy Development) - Link Up Serbia u targetiranju teritorija za predstojeće projektne aktivnosti (opštine Kladovo i Negotin). Aktivnosti su bile usmerene na:

<ul style="list-style-type: none"> • Podizanje nivoa informisanosti građana Srbije na privremenom radu u inostranstvu o biznis mogućnostima i poslovnom povezivanju sa istočnom Srbijom. • Promociju investicionih potencijala našeg regiona Srpskoj dijaspori u Austriji <p>Aktivnosti su realizovane u saradnji sa lokalnim samoupravama, lokalnim i nacionalnim institucijama.</p> <p>U okviru tih aktivnosti je:</p> <ul style="list-style-type: none"> • U Negotinu je 25.07.2017. održan poslovni forum "Biznis za budućnost – B2B" sa predstavnicima dijaspore, nacionalnih i lokalnih institucija. • Predstavljene su aktivnosti projekta "BIZNIS ZA BUDUĆNOST – B2B" na konferenciji ICMPD u Beču 27.09.2017. godine. • Održana je prezentacija "Istočna Srbija – poslovne mogućnosti" predstavnicima dijaspore u Austriji, u Beču 28.09.2017.godine. • Izrađena je internet platforma Dijaspore biznis info (http://www.raris.org/index.php/o-platформи) <p>Izrađen je Poslovni vodič "Istočna Srbija – pravo mesto za biznis".</p>
<p>Ostvareni rezultat u 2017.</p> <p>Očekivani rezultat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizovan najmanje jedan skup sa dijasporom na kome se razgovara o mogućnostima za unapredjenje saradnje <p>Ostvareni rezultati u 2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Održan poslovni forum "Biznis za budućnost – B2B" u Negotinu; • Predstavljene su aktivnosti projekta "BIZNIS ZA BUDUĆNOST – B2B" na konferenciji ICMPD u Beču; • održana je prezentacija "Istočna Srbija – poslovne mogućnosti" u Beču; • izrađena je internet platforma Dijaspore biznis info; • izrađen je Poslovni vodič "Istočna Srbija – pravo mesto za biznis".

g) Regionalno brendiranje

<p>Opis potrebe</p> <p>Region istočne Srbije, u uslovima oštre tržišne konkurencije i ekonomskog zaostajanja za razvijenim delovima Srbije, mora sam da preuzme odgovornost za sopstvenu budućnost. Formiranje i uspostavljanje regionalnog brenda istočne Srbije samo je jedan korak napred u tom smislu, ali je on neophodan iz nekoliko razloga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učiniti region istočne Srbije prepoznatljivijim i pozicionirati ga na domaćem, a u kasnijim fazama i na međunarodnom tržištu • Istaknuti konkurentne prednosti regiona istočne Srbije • Zainteresovati potrošače za regionalne proizvode i usluge; forsirati „želju“ kupaca da kupuju „svoje“ proizvode. • Definisati paletu proizvoda i usluga koja garantuje određeni kvalitet
<p>Aktivnost</p> <p>Tokom 2017, RARIS je sproveo niz aktivnosti na uspostavljanju regionalnog brenda, a sve je započeto izradom studije brendiranja. Uz podršku konsultanta iz Hrvatske definisani su osnovni pravci i aktivnosti neophodni za uspostavljanje regionalnog brenda, kao i paleta proizvoda i usluga koje će biti obuhvaćene brendiranjem. Raspisivanje konkursa za naziv brenda, kao i konkursa za logo brenda, pratila je snažna medijska kampanja koja je pomogla da regionalni brend bude jasno prepoznat, čak i u ovoj, inicijalnoj, fazi i da se dostigne interesovanje svih</p>

zainteresovanih strana za proces brendiranja, a posebno privrednika koji će sutra i konkurisati za dobijanje prava na korišćenje oznake brenda.

Za naziv brenda odabran je "Balcanica Superior", a logo brenda je odabran u konkurenciji od blizu 200 radova kojima su konkurisali dizajneri iz Srbije, Bosne, Rumunije i Slovenije.

Pripreme za podnošenje zahteva za registraciju žiga garancije Balcanica Superior su u završnoj fazi i očekuje se da će zahtev za registraciju žiga biti podnet Zavodu za intelektualnu svojinu već u prvoj polovini Januara.

Ostvareni rezultat u 2017.

Očekivani rezultati u 2017. su bili:

1. Izraditi statusne dokumente i definisati pravac aktivnosti u uspostavljanju regionalnog brenda istočne Srbije
2. Definirati naziv i vizuelni identitet brenda
3. Podneti zahtev za zaštitu regionalnog brenda kod Zavoda za intelektualnu svojinu.

Ostvareni rezultati u 2017:

1. Izrađeni su statusni dokumenti – studija brendiranja, kriterijumi za dodelu brenda, pravilnik o korišćenju Brenda, naknadama i dr. dokumentacija
2. Sproveden je nagradni konkurs za izbor naziva Brenda na kome je učestvovalo 134 ljudi i odabran je naziv "Balcanica Superior"
3. Sproveden je nagradni konkurs za logo Brenda
4. Formirana je Regionalna platforma – savetodavno telo koje čine predstavnici privrednika, lokalnih samouprava i njenih institucija i civilnog društva sa regiona.
5. Pripremljena je dokumentacija za zaštitu brenda „Balcanica Superior“ kod Zavoda za intelektualnu svojinu.

2. Podrška pripremi lokalnih i medjuopštinskih projekata

Opis potrebe

Neophodno je pripremiti dovoljno veliki broj kvalitetnih projekata spremnih za finansiranje kako bi se mogla apsorbovati sredstva EU kada budu bila dostupna. U poslednjih par godina povećali su se kapaciteti RARIS da pruži i neposrednu podršku opštinskom i medjuopštinskom razvoju kroz kreiranje i razradu projektnih ideja, kroz pomoć pri prioritizaciji projekata, izradi prethodnih studija opravdanosti i studija opravdanosti, kao i kroz pomoć i podršku pri izradi razne druge projektne dokumentacije.

Aktivnost

Predstavnici RARIS pružaju pomoć opštinama u pripremi opštinskih, medjuopštinskih i regionalnih infrastrukturnih projekata za dalje finansiranje kroz sledeće aktivnosti:

- pomoć pri odabiru i razradi projektne ideje
- priprema predloga projekta
- definisanje ciljeva projekta, aktivnosti i rezultata
- pomoć pri određivanju vremenskog plana projekta i budžeta projekta
- podrška obezbeđenju sredstava za izradu projektne dokumentacije, odnosno investiciono-tehničke dokumentacije, uključujući idejne i glavne projekte, studije opravdanosti, studije uticaja na životnu sredinu i sl.
- ubacivanje predloga projekta u SLAP sistem

RARIS je pomagao lokalnim samoupravama da uspostave saradnju za realizaciju infrastrukturnih projekata prema finansijskim institucijama ili drugim telima, kao što su: SDC, MISP, KWF, MICLP, PUM...

U toku 2017. pomoć je pružana sledećim projektima:

- Izgradnja regionalnog centra za upravljanje otpadom Halovo;
- Uspostavljanje rečne linije Beograd - Djerdap;
- Priprema zajedničkog projekta unapredjenja vodosnabdevanja
- Razvoju poslovne infrastrukture (Biznis inkubator i/ili Tehnološki park u Boru, Start-up centar prehrambene indusrije u Knjaževcu itd)
- Uspostavljanje rent a bike sistema
- Projekat rekonstrukcije regionalnih puteva;
- ROSEB inicijativa - trilateralna mreža za prekograničnu saradnju u turizmu – "ROSEB Inicijativa". "ROSEB Inicijativa" obuhvata pogranične okruge Srbije, Rumunije i Bugarske (Borski, Zaječarski, Vidin, Montana, Vraca, Mehedinti, Dolj i Olt) sa ukupno 2.191.000 stanovnika.
- Regionalno brendiranje – započete su aktivnosti za uspostavljanje regionalnog brenda istočne Srbije

Ostvareni rezultat u 2017.

Očekivani rezultat:

- Pružena podrška za najmanje 3 projekata

Ostvareni rezultati:

- Pružena podrška za 8 projekata

3. Priprema i implementacija drugih projekata

Opis potrebe

RARIS je nastavio da radi na pripremi različitih predloga projekata u skladu sa potrebama regiona i mogućnostima za obezbeđivanje sredstava za njihovu implementaciju.

Aktivnost

RARIS je tokom 2017 pripremio 22 projekta:

1. Piloting of Danube and Ionian Youth Entrepreneurship Acceleration. Konkurisano za DSPF (Danube Strategic Project Found), vodeći partner Business Support Centre for Small and Medium Enterprises-Ruse, partner i Institute for Research & Technology - Thessaly (I.RE.TE.TH.)/ Centre for Research & Technology Hellas (CE.R.T.H.). odobren
2. CUBRe - Conservation of the Underground Built heritage as catalyser for rural Regeneration, Horizon 2020, Call: H2020-SC5-2016-2017, (Greening the Economy), Topic: SC5-21-2016-2017, Type of action: IA (Innovation action). Vodeći partner CONSIGLIO NAZIONALE DELLE RICERCHE, ITA – ušao u drugi krug
3. KALEIDOSCOPE - A kaleidoscopic approach for heritage-driven, multidimensional rural regeneration, Horizon 2020, Call: H2020-SC5-2016-2017, (Greening the Economy), Topic: SC5-21-2016-2017, Type of action: IA (Innovation action). Vodeći partner CONSIGLIO NAZIONALE DELLE RICERCHE, odbijen
4. MINREG - European regions for mineral exploration, mining and metallurgy, Horizon 2020, Call: H2020-SC5-2016-2017, (Greening the Economy), Type of action: CSA (Coordination and support action), Topic: SC5-15-2016-2017. Vodeći partner MISKOLCI EGYETEM HU, odbijen
5. „Osnaživanje kompetencija preduzetnika i zaposlenih u turizmu kroz edukacije i treninge“ Konkurs Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija za projekte razvoja turizma, odobren
6. Internet Marketing Centar istočne Srbije, na konkurs RAS-a za projekte ekonomskog razvoja, odobren, realizovan
7. IPP i RARIS, Start-up centar za preradu voća, povrća i šumskih plodova – projekat predat 13-og juna, odbijen
8. "Danube Castle Cluster" - Danube castle cluster for sustainable use of castle related cultural heritage and resources in tourism. Vodeći partner: Foundation for Events, Traditions and Culture of Egervár; (Hungary); ASP- TO Kladovo, na čekanju
9. Game of STEM - A Smart Methodology for Improving the 'Science-Creativity-Entrepreneurship' Perception of Young People in learning STEM. Vodeći partner: BUSINESS SUPPORT CENTRE FOR SMALL AND MEDIUM SIZE ENTERPRISES-RUSE, Partneri iz Srbije RARIS i ICT Hub, na čekanju
10. HARVEST - HERITAGE AND ROUTES VALORISATION OF DANUBE WINE ECOLOGY BY SUSTAINABLE TOURISM. Vodeći partner: Eurodite. ASP: MTTT, TOS, Duh Balkana, na čekanju
11. Danube Heritage - Transnational Cooperation and Innovation in Tourism (DaHeTour), Vodeći partner: ARoTT - Romanian Association for Technology Transfer and Innovation, na čekanju
12. Strengthening Public Finance Management in Service of Economic Development Projekat podnet kod Ambasade Norveške. Vodeći partner opština Sokobanja. Partneri: RARIS, Institut ekonomskih nauka, Centar za razvoj neprofitnog sektora, dok je pismo podrške dala Uprava za javne nabavke. Projekat odbijen
13. Europe for Citizens: „Tourism cooperation as an instrument of Europeanization – Turn EU“ Podnosilac RARIS. Partneri Belogradčik, Kladovo, TURn Severin, odbijen
14. Europe for Citizens: „Countering Euroscepticism through Cultural Heritage Preservation C-Count“ – Podnosilac IPP. Partneri: 15 partnera iz 7 država – Slovenija, Hrvatska, Bosna, Srbija, Crna gora, Makedonija i Bugarska, odobren
15. DP – SMF – „Activation of homeless, ActiveHome“ Podnosilac RASR, Razvojna agencija Savinjske regije. Partneri Grad Zagreb, RARIS, na čekanju
16. DP – SMF – „Danube Sustainable Landscape Management Cooperation, DSLMC“, Podnosilac RASR, Razvojna agencija Savinjske regije, Partneri WWF Világ Természeti Alap Magyarország Alapítvány (Mađarska), Asociatia WWF Programul Dunare Carpati Romania (Rumunija), RARIS, na čekanju
17. DP – SMF – „Renewable energy sources as a drive for local development, RESDrive“ Podnosilac BSC Kranj, Partner RARIS, na čekanju
18. DP - SMF – „Roman Roads Route, RRR“, Podnosilac BSC Kranj, Partner RARIS, na čekanju

Pružena pomoć u pripremi projekata:

19. Creative Recreation- Development of an Innovative Tourism Product in the Danube Area – the Creative Tourism Experience. Vodeći partner: BUSINESS SUPPORT CENTRE FOR SMALL AND

<p>MEDIUM SIZE ENTERPRISES-RUSE. Partneri iz Srbije: ARRA Beograd, Čarolija istoka – poslati podaci za eligibility check.</p> <p>20. Let´s Capitalize Inherited Vodeći partner: Agency for the Support of regional Development Kosice Partner - IPP</p> <p>21. Jugoistočna razvojna mreža, „Projekat Podrške izvozu u Rumuniju i Makedoniju“. projekat podnet RAS-u potpisan ugovor, poslata menica, prateća dokumenta i zahtev za prenos avansa, dobijen</p> <p>22. Čarolija istoka „Nacionalni HUB ruralnog turizma“- Uspostavljanje Nacionalnog centra za podršku razvoju ruralnog turizma“ . projekat odbijen</p>
<p>Ostvareni rezultat u 2017.</p> <p>Očekivani rezultat: Pripremljeno najmanje 5 međuopštinskih ili regionalnih projekata.</p> <p>Ostvareni rezultat: Pripremljeno 22 predloga projekata. Od njih 22:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odobrena za finansiranje njih 5 • odbijena za finansiranje su 6 • na čekanju je 10 projekata

4. Podrška MSPP sektoru

U 2017. godini podrška MSPP sektoru je bila ponuđena kroz sledeće programe:

- a) Podrška početnicima u biznisu - START UP
- b) Program Inovativnim MSPP
- c) Mentoring preduzeća
- d) Podrška MSPP za subvencionisane kredite
- e) Podrška izvozno orijentisanim preduzećima – RAS
- f) Pružanje informacija
- g) Konsalting
- h) Obuke
- i) Konkurentnost
- j) Promocije
- k) Program podrške ženskom preduzetništvu

Napomena:

Programi rada sa MSPP sektorom u 2017. godini bili su usaglašeni sa planom i programom rada Ministarstva privrede Republike Srbije i Razvojne agencije Srbije (RAS). Odluka o usvajanju nacionalnog Programa rada za 2017. godinu donešena je krajem marta meseca 2017. godine.

Ova grupa aktivnosti je bila u najvećoj meri podržana sa nacionalnog nivoa kroz tzv „Standardizovani set usluga“ - SSU. Standardizovani set usluga za akreditovane regionalne razvojne agencije predstavlja pet grupa standardizovanih usluga, i to:

- 1) informacije
- 2) obuke
- 3) konsalting
- 4) promociju
- 5) Mentoring

Neposredni korisnici sredstava mogu bile su isključivo akreditovane regionalne razvojne agencije (ARRA), koje je akreditovala Nacionalna agencija za regionalni razvoj (u daljem tekstu: Nacionalna agencija) u skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju ("Službeni glasnik

RS", br. 51/09 i 30/10) i Uredbom o utvrđivanju uslova, kriterijuma i načina akreditacije za obavljanje poslova regionalnog razvoja i oduzimanja akreditacije pre isteka roka na koji je izdata ("Službeni glasnik RS", br. 74/10 i 4/12).

Program sprovodi Ministarstvo privrede u saradnji sa RAS. Finansijska podrška preduzetnicima realizovana je kroz programe Ministarstva privrede. Kroz te programe na teritoriji Borskog i Zaječarskog okruga su opredeljena sredstva za 15 preduzetnika u ukupnom iznosu od preko 7.300.000 dinara. Za određene pozive nije ispunjen planiran broj prijava (aplikacija) zbog odustajanja određenog broja preduzetnika. Do odustajanja je došlo zbog nemogućnosti pravovremenog prikupljanja potrebne dokumentacije ili nemogućnosti odgovaranja uslovima konkursa. Neispunjenje planiranog u programima popravila je velika zainteresovanost MSPP za Program subvencionisane nabavke opreme gde je 5 MSPP dobilo subvencionisane kredite.

a) Podrška početnicima u biznisu – START UP

Opis potrebe
U oblasti istočne Srbije trenutno posluje preko 7.500 preduzetnika i pravnih lica. Zbog teških uslova poslovanja taj broj je u blagom opadanju, tako da se najveći deo aktivnosti vezanih za podršku MSP sektoru bazira na pomoći mladim preduzetnicima i ljudima koji bi da počnu biznis i olakšavanju pristupa „START-UP“ kreditima Fonda za razvoj Republike Srbije i subvencijama za samozapošljavanje NSZ (Nacionalne službe za zapošljavanje). Projekat se realizuje u saradnji sa Razvojnou Agencijom Srbije (RAS) koja će pružati sve potrebne informacije i pomoć u vezi realizacije aktivnosti i upravljati procesom finansiranja i nadzora realizovanih aktivnosti.
Ostvareni rezultat u 2017.
<p>Očekivani rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promovisanje samozapošljavanja kroz počinjanje sopstvenog biznisa kao jedan od modela za rešavanje problema nezaposlenosti u regionu Istočne Srbije • Održano 5 obuka za izradu biznis plana za „Start-Up“ kredite i subvencije NSZ • Preko 50 lica zainteresovanih za počinjanje sopstvenog biznisa obučeni za izradu biznis plana za „Start –UP“ kredite i subvencije NSZ • Pružena podrška u pripremi aplikacija za preko 5 zahteva za „Start-Up“ kredite <p>Ostvareni rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samozapošljavanja kroz počinjanje sopstvenog biznisa kao jedan od modela za rešavanja problema nezaposlenosti u regionu istočne Srbije promovisano kroz gostovanja na medijima, posebne konferenciju za medije i u javnim nastupima • Održano 12 obuka za početnike u biznisu – Start Up • Obučeno 178 lica zainteresovanih za započinjanje sopstvenog biznisa i za izradu biznis plana za „Start –UP“ kredite i subvencije NSZ • Pružena pomoć za izradu 15 biznis planova za kredite Fonda za razvoj i subvencije NSZ <p>Napomena: Povećan broj obuka za početnike rezultat je dobre saradnje sa NSZ – filijala Bor i Zaječar.</p>

b) Program Inovativnim MSPP

Opis potrebe
Nizak nivo inovativnih brzorastućih preduzeća je takođe jedan od registrovanih problema preduzeća koja posluju na teritoriji Istočne Srbije. Ovaj problem je izazvan i nedostatkom znanja i informacija i nedostatkom finansijskih sredstava u cilju brzog razvoja i uvođenja inovacija. Kroz konkurs na nacionalnom nivou, koordiniran od strane RAS, omogućiće se pružanje podrške kod uspešnih malih i srednjih preduzeća putem finansijske pomoći.

Očekivani rezultat u 2017.
<ul style="list-style-type: none"> • Pomoć u pripremi prijava za konkurs za razvoj inovativnosti • Najmanje 1 odobren zahtev sa ukupnom vrednošću od preko 200.000 dinara.
Ostvareni rezultat u 2017.
<ul style="list-style-type: none"> • Pružena podrška u pripremi aplikacija za konkurs. Podnete dve aplikacije. • Odobrena 1 aplikacija u iznosu od 900.000 dinara.

c) Mentoring preduzeća

Opis potrebe
U okviru programa nefinansijske podrške preduzećima i preduzetnicima Mentoring preduzeća predstavlja veoma bitnu aktivnost čiji je cilj direktna konsultantska pomoć u podizanju nivoa kvaliteta rada i poslovanja. U zajedničkom radu preduzetnika i mentora realizuju se aktivnosti koje podižu konkurentnost i omogućavaju produktivnije i efikasnije poslovanje preduzeća. Kroz konkurs na nacionalnom nivou, koordiniran od strane RAS, omogućiće se pružanje podrške malih i srednjih preduzeća putem nefinansijske pomoći.
Ostvareni rezultat u 2017.
Očekivani rezultat: <ul style="list-style-type: none"> • Pružena pomoć u pripremi 6 zahteva za mentoring • Pružena usluga mentoringa izabranim preduzetnicima prema prethodno utvrđenoj dinamici. Ostvareni rezultat: <ul style="list-style-type: none"> • Pružena podrška u pripremi 14 zahteva za Mentoring. Odobreno 14 mentoringa u ukupnom trajanju od 370 sati. • Pružena usluga mentoringa 13 MMSPP u periodu od septembra do decembra 2017 u ukupnom trajanju od 345 sati. • Jedan preduzetnik odustao od mentoringa odmah po odobravanju, zatvorio firmu (25 sati mentoringa manje).

d) Podrška MSPP za subvencionisane kredite

Opis potrebe
Kod većeg dela MSP sektora koji posluje na teritoriji istočne Srbije primećeno je da svoje poslovanje uglavnom formiraju u lokalnim okvirima i da veoma mali broj preduzetnika i preduzeća posluje sa lakoćom i bez problema. Subvencionisani krediti za poslovanje kao podrška države, dobar su način da se prošire kapaciteti, zanovi oprema, proširi tržište.
Očekivani rezultat u 2017.
<ul style="list-style-type: none"> • Promocija programa subvencionisanih kredita za MSPP sektor • Pružena podrška u pripremi bar 3 aplikacije za subvencionisane kredite koje plasira Ministarstvo privrede preko Fonda za razvoj, RAS i komercijalnih banaka.
Ostvareni rezultat u 2017.
<ul style="list-style-type: none"> • Održane promocije programa u 3 opštine regiona • Pružena podrška u pripremi aplikacija za konkurse Fonda za razvoj i RAS • Odobreno 5 kredita za MSP sa subvencijom od 25%, u iznosu od 2.856.123 dinara.

e) Podrška izvozno orijentisanim preduzećima – RAS

Opis potrebe
U okviru redovnih aktivnosti usmerenih na podršku MSP sektoru ove godine se očekuje nova verzija programa pružanja podrške preduzećima i preduzetnicima koji su izvozno orijentisani. Podrška bi trebalo da bude pružena kroz aktivnosti novoosnovane Razvojne agencije Srbije - RAS. Iskustva pokazuju da ovaj vid podrške još uvek nije dovoljno prepoznat među većim brojem preduzetnika i da se ne koristi u pravoj meri.
Očekivani rezultat u 2017.
<ul style="list-style-type: none"> • Promovisani programi podrške izvozno orijentisanim preduzećima • Pružena pomoć u pripremi aplikacija za najmanje 5 zainteresovanih preduzetnika i preduzeća • Odobren najmanje 1 zahtev za pružanje podrške izvozu
Ostvareni rezultati u 2017.
<ul style="list-style-type: none"> • Promovisani programi podrške izvozno orijentisanim preduzećima kroz promociju programa RAS i Ministarstva privrede • Pružena podrška u pripremi aplikacija za 2 zainteresovana privredna subjekta • Odobrene dve aplikacije u regionu u vrednosti od 1.700.000 dinara

f) Pružanje informacija

Opis potrebe
<p>Ova usluga obuhvata pružanje informacija MSPP u vezi sa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Start-up, odnosno svim neophodnim informacijama vezanim za počinjanje poslovanja; 2) nacionalnim programima za podršku MSPP; 3) dostupnim izvorima finansiranja (domaćim i stranim) za MSPP; 4) pravnim propisima i obavezama MSPP, porezima i taksama, kao i obaveznim formularima; 5) informacijama koje se mogu dobiti kroz Projekat „Evropska mreža preduzetništva“ (EEN mrežu) - uslovi za izvoz na inostrano tržište, tehnička pravila i tehnički standardi, transfer tehnologija i znanja, i dr; 6) udruživanjem MSPP – formiranje i rad klastera, udruženja i zadruga; 7) inovacijama, zaštitom intelektualne svojine; 8) standardima kvaliteta; 9) mogućnostima stvaranja poslovnih partnerstava; 10) informacijama o specijalizovanim uslugama – upućivanje na specijalizovane pružaocce usluga; 11) informacijama o poslovnim i inovativnim inkubatorima; 12) drugim informacijama od značaja za poslovanje sektora MSPP <p>Očekuje se da ova usluga bude obuhvaćena tzv. „Standardizovanim setom usluga“ u 2017. godini</p>
Očekivani rezultat u 2017.
<ol style="list-style-type: none"> 1. Redovno pružanje informacija RARIS bazi MSPP koja sadrži više od 1000 ažuriranih kontakata 2. Redovno prosledjivane informacije MSPP sektoru
Ostvareni rezultati u 2017.
<ul style="list-style-type: none"> • Redovno informisana baza preduzetnika o aktuelnim dešavanjima u oblasti preduzetništva telefonom, elektronskom poštom, nastupom u medijima i ličnim kontaktom

g) Konsalting

Opis potrebe
Konsalting se bavi direktnom podrškom preduzetnicima u pripremi dokumentacije za apliciranje na konkurse za dodelu finansijskih sredstava, rešavanju problema u poslovanju, povezivanju sa potencijalnim poslovnim partnerima i institucijama, uvođenju inovacija u poslovanje. Očekuje se da ova usluga bude obuhvaćena tzv. „Standardizovanim setom usluga“ u 2017. godini
Očekivani rezultat u 2017.
Očekivani rezultat: <ul style="list-style-type: none"> • Pružen konsalting za najmanje 40 MSPP sa preko 100 sati provedenih na terenu
Ostvareni rezultati u 2017.
<ul style="list-style-type: none"> • Pružen konsalting za 41 MMSPP sa 82 sata provedenih na terenu. Zbog promene u definisanju konsalting usluga i izbacivanja usluge "Provera stanja u poslovanju" i "Provera inovativnosti", usluga konsaltinga pružena manjem broju MSPP od planiranog.

h) Obuke

Opis potrebe
Tokom 2017-te obuke koje RARIS pruža postojećim i potencijalnim MSPP su: <ol style="list-style-type: none"> 1) kako započeti sopstveni biznis – start up paket (u trajanju od tri dana); 2) priprema biznis plana i poslovanje sa bankama (u trajanju od dva dana); 3) pregled standarda kvaliteta i zaštite životne sredine (u trajanju od dva dana); 4) finansijsko upravljanje (u trajanju od dva dana); 5) inovacije – uvod (u trajanju od jedan dan); 6) izvoz – za one koji prvi put izvoze (u trajanju od dva dana); 7) priprema za jedinstveno evropsko tržište (u trajanju od jedan dan); 8) marketing i prodaja (u trajanju od dva dana); 9) informacione tehnologije i poslovanje (u trajanju od jedan dan) 10) investiciona spremnost (u trajanju od dva dana) 11) Elektronsko poslovanje (u trajanju od 1 dan). Navedene obuke vršiče se po unapred utvrđenoj metodologiji RAS. Očekuje se da ova usluga bude obuhvaćena tzv. „Standardizovanim setom usluga“ u 2017. godini
Očekivani rezultat u 2017.
Očekivani rezultat: <ul style="list-style-type: none"> • Realizovano je više od 15 obuka sa više od 150 korisnika
Ostvareni rezultati u 2017.
<ul style="list-style-type: none"> • Realizovano 8 obuka za postojeće MMSPP sa 89 polaznika (moduli 2-11) i 12 obuka za početnike u biznisu sa 139 polaznika (modul 1). • U ukupnom zbiru sa obukama za početnike u biznisu održano 24 obuke sa 311 polaznika

i) Program podrške razvoju konkurentnosti malih i srednjih preduzeća i preduzetnika

Opis potrebe
U današnjim uslovima poslovanja ukazala se potreba podršci sektoru MSPP u podizanju nivoa konkurentnosti sprovođenjem seta različitih aktivnosti. Ovaj program

je osmišljen kao način da se finansijski pomogne sprovođenje određenog seta aktivnosti definisanog uslovima konkursa.
Očekivani rezultati u 2017.
<ul style="list-style-type: none"> • Pomoć u pripremi najmanje 10 aplikacija za učešće na konkursu. • Odobreno najmanje 2 aplikacije u vrednosti od najmanje 500.000 dinara.
Ostvareni rezultati u 2017.
<ul style="list-style-type: none"> • Promovisan program kroz promociju programa RAS i MPRS i pružena pomoć u pripremi aplikacija za 2 zainteresovana MSPP. • Odobreno 7 aplikacija u vrednosti od 1.920.000 dinara

j) Promocije

Opis potrebe
Promotivne aktivnosti, kao sastavni deo SSU paketa, realizuju se prema aktuelnim dešavanjima, raspisanim konkursima i redovnim aktivnostima RRA.
Očekivani rezultat u 2017.
Očekivani rezultat: <ul style="list-style-type: none"> • Realizovati najmanje 10 promocija prema unapred utvrđenoj metodologiji RAS • Informisati najmanje 150 direktnih učesnika promocija o aktuelnim dešavanjima u MSPP sektoru.
Ostvareni rezultat u 2017.
<ul style="list-style-type: none"> • Održano 11 promocija • Informisano 236 direktna učesnika u aktuelnim dešavanjima u MMSPP sektoru

k) Program podrške ženskom preduzetništvu

Opis potrebe
U današnjim uslovima poslovanja sve je veća potreba da se ženskom preduzetništvu pruži podrška u podizanju nivoa konkurentnosti sprovođenjem seta različitih aktivnosti. Ovaj program je osmišljen kao način da se finansijski pomogne sprovođenje određenog seta aktivnosti definisanog uslovima konkursa.
Očekivani rezultati u 2017.
<ul style="list-style-type: none"> • Pomoć u pripremi najmanje 5 aplikacija za učešće na konkursu • Odobreno najmanje 2 aplikacije u vrednosti od najmanje 300.000 dinara.
Ostvareni rezultati u 2017.
<ul style="list-style-type: none"> • U 2017. godini nije objavljen poseban poziv za podršku ženskom preduzetništvu.

5. Implementacija projekata za koje je obezbedjeno eksterno finansiranje

Planirano je da RARIS u 2017-toj radi na minimum 3 eksterno finansiranih projekta, a radilo se na 6 projekata koji su eksterno finansirani.

To su sledeći projekti:

I Program podrške izvozu MMSPP u Rumuniju i Makedoniju. Ovaj projekat realizuje Jugoistočna razvojna mreža u konzorcijumu sa Agencijom za regionalni razvoj Rasinskog Okruga a RARIS je jedan od partnera. Projekat finansira RAZVOJNA AGENCIJA SRBIJE – RAS u okviru svog Programa podrške projektima za unapređenje ekonomskog razvoja u 2017. godini.

Kroz projekat će se najpre izraditi Studija koja će analizirati potencijale MMSPP za izvoz u Rumuniju i Makedoniju. Ova Studija će definisati minimum 5 primarnih i 10 sekundarnih sektora sa najvećim potencijalom za izvoz u Rumuniju i Makedoniju. MMSPP iz ovih sektora će biti kasniji direktni korisnici projekta.

U narednom koraku će se izraditi Vodič za izvoz u Rumuniju i Vodič za izvoz u Makedoniju, kao i radni materijal za obuke u skladu sa Vodičima. Projektni tim će organizovati 10 jednodnevnih obuka na temu povećanja izvoza u Rumuniju i Makedoniju. Na promocijama će učestvovati 200 direktnih korisnika kao i predstavnika medija i organizacija za podršku biznisu.

II Projekat "Istočna Srbija nastavlja ka EU" je četvrta faza implementacije inicijative "Aktivna istočne Srbija na putu ka EU" koju RARIS sprovodi od 2015-te godine. Realizuje se na celoj teritoriji istočne Srbije (Borski i Zaječarski okrug) i nastoji da uključi sve grupe društva da prate proces pridruživanja naše zemlje članstvu EU. Cilj je da se naprave preporuke o tome šta je to što je istočnoj Srbiji bitno u procesu pregovora u oblasti poljoprivrede, zaštite životne sredine i turizma. Na izradi preporuka rade 2 Radne grupe u okviru Regionalne EU platforme istočne Srbije:

- Radna grupa za poljoprivredu i ruralni razvoj,
- Radna grupa za zaštitu životne sredine,

Radne grupe sastavljene su od po desetak stručnjaka iz ovih oblasti. Regionalna EU platforma usvaja preporuke i one bivaju prosleđene institucijama koje se bave ovim procesom. Ovaj projekat RARIS realizuje sa Fondacijom za otvoreno društvo - FOD i u njegov rad mogu da se uključe svi koje ova tema interesuje.

U 2017-toj, okviru treće faze ovog projekta održano je: 2 Info dana, 9 dvodnevne i 4 jednodnevne obuke. Kroz ove aktivnosti i događaje na temu učešća istočne Srbije u procesu EU integracija učestvovalo je 487 ljudi.

Prijava za učešće u radnim grupama, informacije o projektu i Regionalnoj EU platformi stalno dostupne na <http://raris.org/index.php/istocna-srbija-na-putu-ka-eu-vesti>

III „Osnaživanje kompetencija preduzetnika i zaposlenih u turizmu kroz edukacije i treninge“ je projekat koji je kofinansiralo Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija. Partneri su: RARIS, Klaster ruralnog turizma Čarolija istoka i 8 TO istočne Srbije.

Kroz projekat su realizovani „Treninzi na temu E-turizam“ i to u Zaječaru za 27 učesnika i u Boru za 25 učesnika. U Sokobanji je realizovana edukacija na temu „Uloga tradicije u oblikovanju ponude ruralnog turizma“ uz učešće 17 turističkih poslenika, a u Knjaževcu je održana edukacija na temu „Kako organizovati 24 sata boravak turista u objektima ruralnog turizma“ na kojoj je bilo 16 učesnika.

Kroz projekat je izrađena E-vežbanka za potrebe edulativnog programa ruralnog turizma „Kako organizovati 24 sata boravak turista u objektima ruralnog turizma“. Ovaj savremeni internet alat omogućava učesnicima obuke da uz pomoć e-učenja na inovativan način putem interneta steknu sva praktična znanja neophodna za njihov rad.

IV Transdanube.Pearls - Network for Sustainable Mobility along the Danube (Mreža za održivu mobilnost u regionu Dunava) je projekat koji se realizuje kroz programa Interreg Danube Transnational Programme i koji je započeo 01.01.2017 a realizovaće se do 30.06.2019. U projektu učestvuje 15 partnera iz devet zemalja: Nemačka, Austrija, Mađarska, Slovenija, Hrvatska, Srbija, Bugarska, Rumunija, Moldavija, a RARIS je partner na projektu.

Glavni cilj projekta Transdanube.Pearls je uspostavljanje mreže destinacija (bisera Dunava) posvećenih održivom transportu za turiste i stanovnike duž Dunava, koji će podržati saradnju između različitih aktera iz turizma i saobraćaja. Ova mreža će povećati vidljivost destinacija i omogućiti posetiocima jedinstvenu priliku da putuju duž Dunava koristeći održive vidove transporta.

Projekat Transdanube.Pearls zvanično je započeo 1. januara 2017. godine. Kick-off konferencija, zajedno sa dvodnevним partnerskim sastankom održana je u Beogradu u periodu od 27. februara do 1. marta 2017. godine.

U periodu od marta do aprila 2017. godine, RARIS-ov projektni tim je radio na analizi stanja u regionu kada je u pitanju mobilnost i izradio dokument koji donosi detaljne podatke o stanju u ovom sektoru, zajedno sa SWOT analizom koja će biti osnova za razvoj SRTMP-a (Strateškog plana održive mobilnosti) koji će biti izrađen tokom 2018.

Donesena je odluka da će budući Pearl (Biser) biti opština Kladovo. Biser nazvan "Đerdap-Kladovo" biće teritorija opštine Kladovo, ali uz mogućnost da se neke druge opštine iz šire regije Đerdapa pridružile kasnije Biseru. Odluku o izradi Strateškog plana održive mobilnosti (SRTMP) 18. decembra 2017. zvanično je usvojila Skupština opštine Kladovo. Struktura Plana je definisana u skladu sa Smernicama i započet je rad na izradi SRTMP-a. Dva predstavnika iz regiona istočne Srbije uspešno su prošla obuku za trenere iz oblasti održive mobilnosti koja je organizovana u Silistri (Bugarska), od 4. do 6. oktobra 2017. godine i dobila sertifikate.

V Internet marketing centar istočne Srbije. RARIS je u okviru Programa podrške projektima za unapređenje ekonomskog razvoja Razvojne agencije Srbije – RAS u 2017. godini realizovao projekat Internet marketing centar istočne Srbije - IMCIS. Projekat je obuhvatio 8 opština iz Borskog i Zaječarskog okruga.

Internet marketing centar je mesto za pružanje podrške firmama koje žele da poboljšaju svoje poslovanje korišćenjem internet alata. IMCIS vodi internet marketing tim RARIS-a. Preduzetnici iz istočne Srbije ovde mogu saznati kako im internet marketing i društvene mreže mogu pomoći da unaprede svoje poslovanje i kako da, kroz praktične primere sopstvenih biznisa, kreiraju, objave i vode reklamne kampanje.

Cilj IMCIS-a je povećanje konkurentnosti MMSPP u istočnoj Srbiji kroz razvoj i unapređenje usluga koje RARIS pruža krajnjim korisnicima.

Projekat je ostvario svoj cilj kroz:

- Otvaranje IMCIS-a 13. decembra 2017. u Zaječaru,

- Stvaranje nove usluge za MMSPP u vidu podrške za kreiranje i implementaciju internet marketinga,
- Obučavanje 13 trenera iz istočne Srbije za samostalno pružanje usluga preduzetnicima u internet marketingu,
- Izradu web sajta i besplatnog on line Vodiča za internet marketing u MMSPP-u za sve koji žele da poboljšaju svoje poslovanje korišćenjem interneta www.internetmarketingcentar.rs
- Obučavanje MMSPP u istočnoj Srbiji za internet marketing: 194 učesnika 8 obuka imalo je priliku da nauči kako im internet marketing i društvene mreže mogu pomoći u razvoju biznisa, a 55 učesnika radionica i 40 korisnika mentoringa imalo je priliku da aktivno implementira tehnike internet marketinga u sopstveno MMSPP.

VI Carpathians Connect je projekat koji se realizuje u okviru Interreg-IPA Programa prekogranične saradnje Rumunija-Srbija. Proejkat je počeo sa realizacijom 13. jula 2017 i trajaće do 12. januara 2019 a realizuju ga RARIS i Rumunska asocijacija za inovacije i transfer tehnologija – filijala Mehedinci iz turn Severina.

Glavni cilj projekta je podrška razvoju lokalnom turističkom poslovanju i održivo korišćenje prirodnog i kulturnog nasleđa kroz pružanje okvira, smernica i edukacija za novi turistički proizvod prekograničnog planinskog turizma. Projekat će doprineti održivom korišćenju prirodnih i kulturnih resursa u Karpatskom planinskom delu prekograničnog područja Projektom se želi da:

- Donese novo znanje zainteresovanim stranama u turizmu - kroz izradu Studije o razvoju održivog planinskog turizma u Karpatskom prekograničnom području Rumunija – Srbija" i izradom priručnika "Identifikacija prekograničnih projekata o održivim inicijativama za planinski turizam"
- Omogući zainteresovanim stranama iz javnog, privatnog i civilnog sektora u ispunjavanju svojih uloga u efektivnom i inovativnom razvoju prekograničnog održivog planinskog turizma - kroz uspostavljanje "Prekogranične mreže zainteresovanih strana za razvoj planinskog turizma"
- Snažno podrži jačanje kapaciteta o održivom korišćenju prirodnih i kulturnih resursa u oblasti prekograničnog održivog razvoja planinskog turizma - kroz obuku za predstavljanje održivog planinskog turizma u Karpatskom prekograničnom području Rumunija – Srbija i obuku za identifikovanje prekograničnih projekata održivog planinskog turizma.

6. Promocija mogućnosti investiranja u region

Opis potrebe
Nizak nivo investiranja u region značajno usporava razvoj regiona. Ovaj problem ima više uzroka od kojih su najvažniji: <ul style="list-style-type: none">• Loša saobraćana povezanost regiona sa glavnim koridorima• Lokalne samouprave još uvek nisu dobile pravo raspolaganja imovinom• Nizak nivo pripremljenosti projekata za investiranje• Region nije prepoznat kao investiciona destinacija

Sve ovo ukazuje na potrebu da se paralelno radi na nekoliko koloseka. RARIS će zajedno sa lokalnim samoupravama i privredom regiona pre svega radi na promociji mogućnosti investiranja u region.

Aktivnost

U toku 2017. godine glavne aktivnosti su bile:

- Stalna dopuna podataka na sajtu <http://raris.org/invest>
- Pružanje podrške i pomoći zaposlenima iz lokalnih organizacionih jedinica za LER da unaprede svoje kapacitete na polju privlačenja direktnih investicija kroz korišćenje novih saznanja u okviru sektorske promocije investicionih potencijala
- Koordinacija u objedinjavanju investicionih potencijala i projekata
- Omogućavanje boljeg povezivanja regionalnih investicionih projekata sa bazom podataka na nivou države koju vodi RAS;
- Pomoć u pripremi i prezentaciji investicionih projekata. RARIS će u saradnji sa lokalnim organizacionim jedinicama za LER i u skladu sa eksternim mogućnostima finansiranja organizovati prezentacije pred potencijalnim investitorima;
- Povećanje nivoa saznanja i interesovanja dijaspore u investicione potencijale T.K.

Ostvareni rezultat u 2017.

Očekivani rezultati:

- Investicioni potencijali regiona dostupniji potencijalnim investitorima,

Ostvareni rezultati:

- Investicioni potencijali regiona dostupniji potencijalnim investitorima,

7. Lobiranje i zastupanje interesa

Opis potrebe

Nedovoljni uticaj regiona i opština na mestima gde se odlučuje.

Aktivnost

RARIS je lobirao i zastupao interese svojih osnivača pred domaćim i međunarodnim interesnim grupama.

Potrebe regiona su predstavljane različitim političkim, strukovnim i drugim grupacijama iz regiona i dobijena široka podrška za njihovu realizaciju. Potrebe i projekti regiona su predstavljeni na više skupova i u više prilika.

RARIS je prepoznat kao primer dobre prakse saradnje lokalnih samouprava, biznisa i drugih organizacija na rešavanju regionalnih problema.

RARIS je član Radnih grupa za programiranje programa prekogranične saradnje za novu finansijsku perspektivu EU za period 2014-2020 Bugarska – Srbija i Rumunija – Srbija. Tokom 2017-te godine RARIS je nastavio da radi na uspostavljanju bolje saradnje sa dijasporom u Austriji.

Uspostavljena je dobra saradnja sa Ambasadama Srbije u Beču i Sofiji i dogovoreni naredni koraci u poboljšanju te saradnje u cilju daljeg prezentovanja mogućnosti poslovanja i investiranja u region.

Tokom 2017. RARIS je nastavio sa praksom aktivnog odnosa po javnošću i sa drugim partnerima, od opština preko različitih Ministarstava, i relevantnih međunarodnih organizacija i ambasada do vodećih firmi.

U regionu se RARIS promovisao kroz:

- Održavanje konferencija za štampu

- Emitovanja Saopštenja o važnim događajima
- Gostovanja na lokalnim medijima
- Predstavljanje projekata na lokalnim medijima,
- Newsletter-a

WEB sajt RARIS-a www.raris.org je kompletno redizajniran i prilagodjen novim tehnologijama.

Newsletter RARIS-a je u 2017. imao 1 izdanje.

RARIS je uspostavio dobru saradnju sa drugim Regionalnim razvojnim agencijama u Srbiji i sa njima formirao asocijaciju SARRA – Srpska asocijacija regionalni razvojnih agencija. Posebno je značajna saradnju koju RARIS ima sa drugim Regionalnim razvojnim agencijama iz statističkog regiona Južna i Istočna Srbija u okviru Asocijacije „Jugoistočna razvojna mreža“. Asocijacija ima za cilj da promoviše ravnomerni regionalni razvoj južne i istočne Srbije, dok će regionalne agencije za razvoj koje deluju na toj teritoriji - svojom međusobnom saradnjom, razmenom iskustava i umrežavanjem doprinositi ubrzanom regionalnom razvoju ovog dela Srbije, kao i čitave zemlje.

Osnivači asocijacije su:

- Regionalna razvojna agencija – "Jug" Niš
- Regionalna razvojna agencija "Braničevo – Podunavlje"
- Centar za razvoj Jablaničkog i Pčinjskog okruga
- RARIS, Regionalna agencija za razvoj istočne Srbije

Razvojnoj agenciji Srbije je upućen predlog da se pomogne Programu implementacije Regionalnog prostornog plana Timočke Krajine koji je usvojen od strane Vlade Republike Srbije 21. jula 2011.

Kako je definisanu u poglavlju IV „INSTITUCIONALNO-ORGANIZACIONA, INFORMATIČKA I PROGRAMSKA PODRŠKA SPROVOĐENJU PROSTORNOG PLANA“ regionalnog prostornog plana, u cilju uspešne podrške primeni Prostornog plana poslove praćenja ostvarivanja Prostornog plana u drugim planovima, programima, aktima i projektima i njihovu realizaciji trebalo bi da obavlja RARIS u koordinaciji sa Republičkom agencijom za prostorno planiranje, što će biti precizirano Programom implementacije Prostornog plana.

RARIS je posvetio pažnju i osetljivim društvenim pitanjima kao što su na primer: rodna ravnopravnost i zaštita životne sredine.

Ostvareni rezultat u 2017.

Očekivani rezultat:

- Problemi, potencijali i ideje Timočke krajine su postali dostupni većem krugu nosioca procesa odlučivanja u zemlji i šire

Ostvareni rezultat:

- Problemi, potencijali i ideje Timočke krajine su postali dostupni većem krugu nosioca procesa odlučivanja u zemlji i šire.

8. Edukacija i obuka

Opis potrebe

Edukacija i obuka je stalna aktivnost RARIS-a koja je i u protekloj godini uspešno realizovana u skladu sa evidentiranim potrebama za obukama i treningom od strane

osnivača. Ove godine akcenat bio na treninge i obuke koji su namenjeni lokalnim samoupravama, javnom i NVO sektoru. Dominirale su teme vezane za proces priključivanja Srbije EU, javno privatnom partnerstvu, programiranje sredstava prukupljenih kroz porez na imovinu, razvoj turizma i sl. Stalno je prisutna potreba da se sa edukacijama nastavi sa ovom i sa ostalim prepoznatim temama u skladu sa Programom sveobuhvatnog jačanja kapaciteta lokalnih samouprava u Timočkoj krajini.

Aktivnost

RARIS je u 2017. organizovao različite obuke i treninge.

1. Obuka "Gde smo u procesu pregovora za članstvo u EU" u Zaječaru 26 januara sa 31 učesnikom, predstavnicima lokalnih samouprava, preduzetnika, NVO sektorom i predstavnicima medija
2. Obuka „Upravljanje komunalnim otpadom na lokalnom nivou u svetlu EU integracija“ u Zaječaru 23. marta sa 39 učesnika, predstavnika lokalnih samouprava i NVO sektora
3. Obuke za pisanje projekata u Boru 28 i 29 marta sa 33 učesnika i 119 i 20 aprila sa 27 učesnika predstavnika lokalnih samouprava
4. 21.04 – IPARD, 21 aprila u Zaječaru sa 46 učesnika, predstavnika lokalnih samouprava, NVO sektor i poljoprivredni proizvođači
5. „Upravljanje komunalnim otpadom“, 16 maja u Negotinu sa 25 učesnika predstavnika lokalnih samouprava i NVO sektora
6. „e-Turizam“ u Zaječaru 16. avgusta sa 27 učesnika i u Boru 17. avgusta sa 25 učesnika. predstavnicima lokalnih turističkih organizacija, turističkih agencija, hotelijeri i privatni ponuđači smeštaja, restorani, NVO, udruženja žena i mladih
7. Trening trenera za internet marketing od 23. 08.– 25. 08. i 30. 08 – 01.09 u Zaječaru na kojima je učestvovalo po 13 učesnika, predstavnika lokalnih samouprava, biznis inkubator centra, agencija za lokalni i regionalni razvoj
8. Obuka za pisanje projekata, 1-3 novembra u Zaječaru sa 26 učesnika predstavnika lokalnih samouprava
9. Obuka za pisanje projekata, 8-10 novembra u Boru sa 27 učesnika predstavnika lokalnih samouprava
10. „Kako organizovati 24 sata boravak turista u objektima ruralnog turizma“ u Knjaževcu 11. decembra sa 16 učesnika, turističkih poslenika ruralnog turizma
11. „Uloga tradicije u oblikovanju ponude ruralnog turizma“ u Sokobanji sa 17 učesnika, turističkih poslenika ruralnog turizma

RARIS je u 2017 organizovao studijska putovanja:

- 24.01 – 27.01. – Studijsko putovanje „Razvoj vinskog sektora – primer Hrvatske i Slovenije“, uz učešće 27 predstavnika vinara i Udruženja vinara iz Kladova, Negotina i Knjaževca, ministarstva poljoprivrede, GIZ-KVD i RARIS-a
- Studijsko putovanje: lokalni i regionalni razvoj, Murau, Austrija, 28.10 – 1.11, uz učešće prsdavnika Kladova, Sokobanje, Majdanpeka i RARIS-a

Ostvareni rezultati u 2017.

Očekivani rezultati:

- Realizovano 5 treninga/seminara sa najmanje 100 učesnika
- Omogućeno učešće na najmanje jednom treningu u inostranstvu za predstavnike opština

Ostvareni rezultati:

- Realizovano je 11 treninga / seminara sa više od 350 učesnika
- Ove godine nije organizovano učešće predstavnika opština na treningu u

inostranstvu, jer ni jedan program sa kojim je do sada takva saradnja ostvarivana nije nudio takvu mogućnost.

- Realizovana su 2 studijska putovanja sa 35 učesnika

9. Podrška Regionalnom razvojnom savetu

Po Zakonu o regionalnom razvoju (član 37) Regionalna razvojna agencija je privredno društvo ili udruženje osnovano za obavljanje poslova odnosno unapređenje regionalnog razvoja, koja je akreditovana, u skladu sa ovim Zakonom. Za region južne i istočne Srbije je po Zakonu predviđeno da se akredituju minimum tri Regionalne razvojne agencije.

Sredstva za rad, realizaciju razvojnih projekata i obavljanje poslova Regionalna razvojna agencija (član 38) obezbeđuju se iz:

- prihoda koje ostvari obavljanjem poslova;
- budžeta jedinica lokalne samouprave koje su osnivači Regionalne razvojne agencije
- donacija, sponzorstava, razvojne pomoći domaćih i stranih pravnih i fizičkih lica;
- drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Po članu 39 istog Zakona Regionalna razvojna agencija obavlja sledeće poslove:

- učestvuje u pripremi i sprovođenju razvojnih dokumenata i prati njihovu realizaciju na nivou regiona i jedinica lokalne samouprave
- saraduje sa autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave u pripremi i primeni lokalnih razvojnih planova;
- predstavlja interes regiona u odnosima sa Nacionalnom agencijom za regionalni razvoj i u okviru svoje nadležnosti učestvuje u realizaciji usvojenih razvojnih dokumenata;
- priprema i sprovodi programe stručnog usavršavanja za potrebe razvoja privrednih društava i preduzetništva, razvoja infrastrukture i razvoja institucija i organizacija i za unapređenje kapaciteta jedinica lokalnih samouprava
- prati i sprovodi mere i realizuje razvojne projekte za koje je ovlašćena;
- obavlja poslove međunarodne, prekogranične i međuopštinske saradnje iz svoje nadležnosti;
- vodi informacioni sistem od značaja za regionalni razvoj jedinica lokalne samouprave
- obavlja i druge poslove u skladu sa osnivačkim aktom.

U skladu sa ovim opisom poslova je RARIS je 2012 i 2013-te radio na izradi Regionalne strategije razvoja za region južna i istočna Srbija. RARIS je imenovan za jednog od članova Radne grupe za izradu Regionalne strategije razvoja za region južna i istočna Srbija. RARIS učestvuje u pisanju same Strategije zajedno sa stručnjacima iz Projekta RSEDP 2. Ova Strategija se radi na osnovu člana 14. stav 7. Zakona o regionalnom razvoju ("Službeni glasnik RS", br. 51/09 i 30/10) i člana 42. stav 1. Zakona o Vladi ("Službeni glasnik RS", br. 55/05, 71/05 - ispravka, 101/07 i 65/08), i Uredbe o strukturi, metodologiji izrade, načinu usklađivanja razvojnih dokumenata, načinu sprovođenja javne rasprave, kao i načinu i rokovima izlaganja na javni uvid razvojnih dokumenata regionalnog razvoja

10. Jačanje kapaciteta RARIS-a

Opis potrebe

RARIS treba da ojača svoje kapacitete kako bi mogao da pruža bolje usluge svojim osnivačima.

Aktivnost

Jačanje kapaciteta RARIS-a se realizuje kroz sledeće aktivnosti:

- Trening i obuka zaposlenih
 - Obuka za pisanje projekata 28-29.03.2017, Bor
 - Obuka IPARD 21.04.2017, Zaječar
 - Obuka Internet marketing „Digitalni marketing“ 23-25.08.2017, Zaječar
 - Obuka za pisanje projekata 1-3.11.2017, Zaječar
 - Obuka „Razvoj izvoznih i kapaciteta preradne industrije agrobiznis kompanija u Srbiji“ 23-24.11.2017, Zaječar
 - SSU Trening trenera - „Obuka za početnike u poslovanju“ 25-26.12.2017, Kragujevac
- Zaposleni su učestvovali na Studijskom putovanju u Poljsku

Sredstva za aktivnost trening i obuka zaposlenih su obezbeđena zahvaljujući RAS, Savetu Evrope i aktivnostima drugih organizacija sa kojima RARIS saraduje.

Ostvareni rezultat u 2017.

Očekivani rezultati su bili:

- Zaposlenima omogućeno učešće na najmanje 5 treninga ili obuka ili studijskih putovanja

Ostvareni rezultati su:

- Zaposleni su učestvovali na šest treninga i jednom studijskom putovanju.
- RARIS je uspešno akreditovao svoje zaposlene kod Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave za poslove realizatora programa stručnog usavršavanja zaposlenih u JLS.

11. Tržišne aktivnosti

Ovaj deo svojih aktivnosti RARIS je radio pre svega u cilju obezbeđenja samoodrživosti. U toku 2017. godine ukupna vrednost ovih usluga je kroz različite vrste usluga i tržišnih projekata iznosila 2.319.790,30 dinara.

FINANSIJSKI IZVEŠTAJ ZA 2017. god.

Tokom 2017 . godine RARIS je ostvario sledeći prihod u redovnom poslovanju:

1. Doprinos osnivača (članarina) 14.651.137,49 dinara
2. Na tržištu 2.319.790,30 dinara
3. Usluge prema RAS-u (kroz Standardizovani set usluga) 1.361.100,00 dinara
4. Usluge prema RAS-u (kroz realizaciju Mera regionalnog razvoja) 70.000,00 dinara
5. Kofinansiranje projekata 3.300.821,00dinara
6. Od kamata 37.064,00 dinara

Prihodi: 21.739.912,79 dinara

Tokom 2017. godine ostvareni su operativni troškovi u redovnom poslovanju od: **21.347.743,00** dinara.

Ukupno troškovi: 21.347.743,00 dinara.

U 2017. godini u svom redovnom poslovanju od doprinosa osnivača i tržišnim aktivnostima ostvario 21.739.912,79 prihoda i ostvario 21.347.743,00 dinara operativnih troškova što daje **saldo od 392.169,79** dinara. Pozitivan saldo je namenjen predfinansiranju transnacionalnog projekta Dunavskog programa – TransDanube Pearls i projekata IPA programa prekogranične saradnje Bugarska – Srbija i Rumunija – Srbija.

Napomene:

RARIS je iz sredstava različitih projekata pokrivao i veliki deo redovnih troškova poslovanja kao što su: plate, kancelarijski troškovi i gorivo i time omogućio funkcionisanje u 2017. godini,

Pregled uplate članarine osnivača za 2017-tu

Osnivači	God. članarina	Uplaćeno	Dugovanje
Boljevac	613.802,48	613.802,48	0,00
Kladovo	816.259,13	816.259,13	0,00
Knjaževac	1.083.147,88	1.083.147,88	0,00
Majdanpek	1.110.568,20	587.906,52	522.661,68
Sokobanja	658.607,72	658.607,72	0,00
Zaječar	1.876.208,37	0,00	1.876.208,
Bor	2.420.249,56	2.420.249,56	0,00
Negotin	1.334.643,80	1.334.643,80	0,00
Regionalna privredna komora	106.885,53	0,00	106.885,53
PZP Zaječar	121.292,74	121.292,74	0,00
Timočki klub	12.367,19	12.367,19	0,00
Fakultet za menadžment	96.865,84	96.865,84	0,00
UKUPNO	10.250.898,44	7.745.142,86	2.505.755,58

Deo dugovanja za prethodni period uplatili su:

*Grad Zaječar: 1.408.155,63 dinara za 2016. i 2.252.600,00 za prethodne godine, Opština Bor: 2.045.239,00 dinara, Opština Majdanpek: 1.200.000,00 dinara, što je ukupno **6.905.994,63 dinara.***

*U 2017. godini ukupno uplaćena članarina iznosi **14.651.137,49 dinara.***

**Pregled prihoda i troškova po projektima
za koje su obezbeđena eksterna sredstva**

RARIS je tokom 2017. godine obezbedio sredstva za realizaciju 7 projekata. Radi se o projektima različite dužine trajanja, od različitih donatora i sa različitim procedurama korišćenja i izveštavanja. Ova sredstva se troše na aktivnosti koje su projektima planirane i zbog toga se ona prikazuju posebno.

Naziv projekta	Trajanje projekta	Ukupna vrednost	Primljeno sredstva tokom 2017.	Ukupno utrošeno sredstava do 31.12.2017
„Regionalna EU platforma istočne Srbije“	01.09.2016. – 31.03.2017.	2.825.000din	1.295.000din	1.295.000din
„Istočna Srbija nastavlja ka EU“	01.09.2017. – 30.06.2018.	1.993.000din	1.264.000din	232.342,65din
„Osnaživanje kompetencija preduzetnika i zaposlenih u turizmu kroz edukacije i treninge“	28.04.2017. - 31.12.2017.	900.000din	900.000din	900.000din
„Internet marketing centar istočne Srbije“	25.07.2017. – 25.01.2018.	1.452.000,00din	726.000	1.452.000din

„Danube Ecotourism“	01.01.2016. – 31.07.2016.	3.728,14EUR	1.864,07EUR	1.864,07EUR
„TransDanube.Pearls“	01.01.2017. – 30.06.2019.	122.458,89eur	0,00	41.257,14eur
„Carpathians Connect“	12.07.2017. – 12.01.2019.	109.93,52eur	16.428,66eur	31.677,83eur

Regionalni sistem za upravljanje čvrstim komunalnim otpadom

Namenska sredstva za realizaciju ovog projekta se vode na posebnom podračunu i njihovo korišćenje se obavlja na osnovu Akcionog plana koji je usvojio Koordinacioni odbor za realizaciju Sporazuma o zajedničkom upravljanju komunalnim otpadom između grada Zaječara i opština Majdanpek, Kladovo, Bor, Negotin, Knjaževac i Boljevac.

Po projektu izgradnje Regionalne deponije Halovo saldo iz prethodne godine iznosio je 1.015.264,26 din. Ostvareni prihodi u 2017. godini po osnovu obračunate kamate su iznosili **967,36 dinara**. Rashoda realizacije projekta tokom 2017-te nije bilo. Preostali saldo od **1.016.231,62 dinara** će u 2018-oj godini biti iskorišćen za realizaciju daljih aktivnosti projekta.

Opštine koje učestvuju u projektu su za potrebe Deponije izvršile ukupnu uplatu u iznosu od 4.046.680,00 din što čini 72,26% od preuzete obaveze za potrebe deponije. Po opštinama prikaz uplata je sledeći:

Opština	%	Budžet	Uplata	DUG	% izmirenja obaveze
Majdanpek	8,16	456.960,00	456.960,00		100,00
Negotin	16,19	906.640,00	906.640,00		100,00
Knjaževac	13,76	770.560,00	770.560,00		100,00
Boljevac	5,68	318.080,00	318.080,00		100,00
Zaječar	25,97	1.454.320,00	1.000.000,00	454.320,00	68,76
Kladovo	9,01	504.560,00	0,00	504.560,00	0,00
Bor	21,23	1.188.880,00	594.440,00	594.440,00	50,00
UKUPNO		5.600.000,00	4.046.680,00	1.553.320,00	72,26